

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VII — Nr. 245

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 26 octombrie 1995

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE			
337. — Decret privind înaintarea în grad a unor generali și amirali din Ministerul Apărării Naționale.....	1	838. — Hotărâre privind condițiile pentru acordarea compensațiilor care nu se supun impozitului pe salarii, acordate salariaților disponibilizați cu ocazia restructurării agenților economici cu capital majoritar privat	15
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 3 din 10 ianuarie 1995	2		
Decizia nr. 88 din 3 octombrie 1995	3		
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
809. — Hotărâre cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată	4-15	856. — Hotărâre privind alocarea unor fonduri din bugetul de stat pe anul 1995 pentru organizarea manifestărilor prilejuite de sărbătorirea a 600 de ani de la atestarea municipiului Giurgiu	15-16

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind înaintarea în grad a unor generali și amirali din Ministerul Apărării Naționale

În temeiul art. 94 lit. b) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României, precum și al art. 45 lit. a) și al art. 58 alin. 3 și 4 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare,
având în vedere propunerile ministrului apărării naționale,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Se înaintează în gradul de general de divizie aeriană generalul de flotilă aeriană Săndulescu Andone Ion.

Art. 2. — Se înaintează în gradul de general de divizie următorii:

— generalul de brigadă Iliescu Dumitru Mihai

— generalul de brigadă Papuc Ioan Florinel.

Art. 3. — Se înaintează în gradul de viceamiral contraamiralul Iordache Marin Constantin.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 20 octombrie 1995.
Nr. 337.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 3*)****din 10 ianuarie 1995**

Ion Filipescu — președinte
 Mihai Constantinescu — judecător
 Victor Dan Zlătescu — judecător
 Doina Suliman — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat fără citarea părților potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, examinând excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 119/1948, invocată de apelantul-reclamant Niculescu Vasile în Dosarul nr. 590/1991 al Tribunalului Ialomița, constată următoarele:

Tribunalul Ialomița, prin Încheierea din 10 noiembrie 1994, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 119/1948 privind naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi, invocată de Niculescu Vasile în cadrul procesului privind declararea apelului formulat de acesta împotriva Sentinței civile nr. 217 din 18 martie 1991, pronunțată de Judecătoria Urziceni în Dosarul nr. 49/1991. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că Legea nr. 119/1948 a prevăzut în art. 11 naționalizarea morilor, fără plata vreunei despăgubiri către proprietari, prevedere ce contravine Constituției din 1948, cât și celor din 1965 și 1991, precum și prevederilor Rezoluției nr. 217 A din 10 decembrie 1948 a O.N.U. și art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În legătură cu excepția de neconstituționalitate ridicată, Tribunalul Ialomița, exprimându-și opinia potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, apreciază că excepția ridicată urmează a fi respinsă, „deoarece nu se poate constata violarea de către o lege anterioară Constituției din 1991 a unor reguli instituite de aceasta, întrucât ele nu existau la data când acea lege a fost adoptată“.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile apelantului-reclamant, prevederile Legii nr. 119/1948, dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Excepția a fost ridicată în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și cu respectarea prevederilor art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992, astfel încât Curtea Constituțională este competentă să o soluționeze.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 15 alin. (2), al art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. A.c) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 119/1948, invocată de Niculescu Vasile în Dosarul nr. 590/1991 al Tribunalului Ialomița.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.
 Pronunțată la data de 10 ianuarie 1995.

PREȘEDINTE,
acad. prof. dr. doc. Ion Filipescu

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 88 din 3 octombrie 1995, publicată în continuare la pag. 3.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 88

din 3 octombrie 1995

Ioan Muraru — președinte
 Viorel Mihai Ciobanu — judecător
 Ioan Deleanu — judecător
 Antonie Iorgovan — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Raul Petrescu — procuror
 Doina Suliman — magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului declarat de Niculescu Vasile împotriva Deciziei nr. 3, pronunțată de Curtea Constituțională la data de 10 ianuarie 1995.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 12 septembrie 1995, în prezența reprezentantului recurentului și în lipsa intimitei, Societatea Comercială „Morăritul” — S.A. Ialomița, legal citată, și au fost consemnate în Încheierea de la aceeași dată, când pronunțarea s-a amânat la 19 septembrie 1995, la 26 septembrie 1995 și apoi la 3 octombrie 1995.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând actele și lucrările dosarului, constată:

Prin Decizia nr. 3 din 10 ianuarie 1995, Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 119/1948 privind naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi, invocată de Niculescu Vasile în Dosarul nr. 590/1991 al Tribunalului Ialomița.

Împotriva acestei decizii, Niculescu Vasile, prin mandatarul său, Lepădatu Alexandru, a declarat recurs, în termenul legal, în esență pentru următoarele motive: necitarea la judecarea cauzei în primă instanță, existența unor contradicții între considerente și dispozitiv, aplicarea greșită a legii și afirmării vădit ilegale în cadrul deciziei atacate.

Curtea Constituțională, făcând aplicarea prevederilor art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Dând curs solicitării Curții Constituționale, Guvernul, în punctul său de vedere, însușindu-și considerentele deciziei atacate, apreciază excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 119/1948 ca vădit nefondată.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând decizia atacată cu recurs, motivele de recurs, raportul întocmit în cauză și concluziile procurorului, dispozițiile Legii nr. 119/1948 raportate la prevederile constituționale și ale Legii nr. 47/1992, precum și dispozițiile Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale, reține următoarele:

Față de prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, motivul de recurs vizând necitarea, în primă

Față de cele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, ale art. 1, 3 și 13 alin. (1) lit. A.c), art. 23, 25 și 26 din Legea nr. 47/1992, precum și ale art. 26 alin. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Niculescu Vasile împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 3 din 10 ianuarie 1995. Definitivă.

Pronunțată în ședința din 26 septembrie 1995.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

instanță, la Curtea Constituțională, a autorului excepției de neconstituționalitate, nu poate fi primit, deoarece, dacă judecătorul-raportor consideră că excepția este vădit nefondată, înștiințează pe președinte pentru convocarea completului de judecată, care poate hotărî, cu unanimitate de voturi, să respingă excepția fără citarea părților. De altfel, dreptul la apărare și contradictorialitatea se realizează prin judecata în recurs care se desfășoară cu citarea părților.

Critica care vizează existența unor contradicții între considerentele și dispozitivul deciziei atacate este neîntemeiată, deoarece, indiferent de obiectul deciziilor anterioare ale Curții Constituționale nr. 4/1992, nr. 3/1993, nr. 5/1993, nr. 14/1993 și nr. 27/1993, în cauză interesează faptul că supremația dispozițiilor constituționale referitoare la constituirea dreptului de proprietate privată, ca de altfel supremația legii fundamentale prevăzute în art. 51 din Constituție, se aplică exclusiv legilor și altor reglementări în vigoare. Aplicarea criteriului ierarhic al supremației Constituției față de o lege anterioară ar avea drept consecință încălcarea principiului neretroactivității legii, prevăzut în art. 15 alin. (2) din Constituție.

Din regimul actual al dreptului de proprietate, inclusiv cel al statului, nu se poate deduce stingerea acestui drept cât timp legea în baza căreia el s-a constituit a fost adoptată sub alt regim constituțional. De aceea, art. 77 din Legea nr. 58/1991 și art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 stipulează că repararea daunelor suferite înainte de intrarea în vigoare a Constituției din 1991 se reglementează prin lege.

Urmează să se constate deci că drepturile subiective create sub imperiul legii anterioare sau derivate dintr-o astfel de lege nu pot fi stinse printr-o lege posterioară, fie ea chiar fundamentală, fiindcă s-ar încălca prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție. Evident, un astfel de drept, constituit anterior, urmează să se exercite, în prezent, cu respectarea prevederilor constituționale, inclusiv a celor care au ca obiect reglementarea dreptului de proprietate. Dar noile condiții ale exercitării dreptului nu afectează însăși existența acestuia. De altfel, din cuprinsul prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 rezultă explicit că neconstituționalitatea unei legi se poate constata doar cu referire la raporturile juridice stabilite după intrarea în vigoare a Constituției din 1991.

În sfârșit, considerentele deciziei atacate ar fi putut face obiectul recursului numai dacă prin ele s-ar fi rezolvat o problemă litigioasă, specifică contenciosului constituțional. Dar prin considerentele respective s-au reiterat de fapt argumente din deciziile anterioare pentru a evoca astfel concepția și practica jurisdicției constituționale în situații similare, de la care Curtea Constituțională nu are motive să se îndepărteze.

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă Normele pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobată și modificată prin Legea nr. 130/1992, republicată, cu modificările și completările aprobate prin ordonanțele Guvernului nr. 9/1995 și nr. 22/1995.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 973/1994 cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
Ministru de stat,
ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 17 octombrie 1995.
Nr. 809.

NORME

pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobată și modificată prin Legea nr. 130/1992, republicată, cu modificările și completările aprobate prin ordonanțele Guvernului nr. 9/1995 și nr. 22/1995

CAPITOLUL I

Operațiuni impozabile

Potrivit art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992, republicată (denumită în continuare *ordonanță*), în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile privind:

Livrări de bunuri mobile și prestări de servicii efectuate în cadrul exercitării activității profesionale

1.1. Livrarea constituie transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor deținute de proprietar către beneficiar, direct sau prin cei care acționează în numele acestora.

Livrarea cuprinde toate operațiunile prin care se realizează transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile corporale, indiferent de forma juridică prin care se realizează: vânzare, schimb, aport în bunuri la capitalul social al societății comerciale, închirierea unor bunuri pe baza unui contract cu clauza transferării proprietății asupra bunurilor respective la o anumită dată, predarea de către agenții economici a unor bunuri cu titlu gratuit.

Transferul dreptului de proprietate prin schimb de bunuri și servicii are efectul a două livrări separate și se impozitează distinct, în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor.

Gazul, energia electrică și termică și altele similare sunt considerate ca bunuri mobile corporale.

1.2. Prin *prestare de servicii*, în sensul taxei pe valoarea adăugată, se înțelege orice activitate rezultată dintr-un contract prin care o persoană se obligă să execute o muncă manuală sau intelectuală în scopul obținerii de profit și care nu reprezintă transfer al dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile sau imobiliare.

Astfel de activități pot avea ca obiect:

- a) lucrări de construcții-montaj;
- b) transport de persoane și mărfuri;
- c) servicii de poștă și telecomunicații;
- d) închiriere de bunuri mobile sau imobile;
- e) operațiuni de intermediere sau de comision;
- f) reparații de orice natură;
- g) cesiuni de bunuri mobile necorporale, precum: dreptul de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț; de titluri de participare;
- h) operațiuni de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize;
- i) operațiuni bancare, financiare, de asigurare sau reasigurare.

Transferul proprietății bunurilor imobiliare între agenții economici, precum și între aceștia și instituții publice sau persoane fizice

1.3. Intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind transferul proprietății bunurilor imobiliare, indiferent de forma juridică prin care se realizează, potrivit precizărilor de la pct. 1.1. de mai sus.

În categoria bunurilor imobiliare, în sensul ordonanței, se cuprind:

a) toate construcțiile imobiliare prin natura lor, cum sunt: locuințele, vilele, construcțiile industriale, comerciale, agricole sau cele destinate exercitării altor activități;

b) terenurile pentru construcții și cele situate în intravilan, inclusiv cele aferente localităților urbane sau rurale, pe care sunt amplasate construcțiile sau alte amenajări;

c) bunurile de natură mobilă care nu pot fi detașate fără a fi deteriorate sau fără a antrena deteriorarea imobilelor înseși.

Operațiuni asimilate cu livrări de bunuri și prestări de servicii

1.4. Vânzarea cu plata în rate sau închirierea unor bunuri pe baza unui contract, cu clauza trecerii proprietății asupra bunurilor respective după plata ultimei rate sau la o anumită dată.

1.5. Preluarea, de către agentul economic, a unor bunuri pentru care s-a exercitat dreptul de deducere, în vederea folosirii sub orice formă, în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii.

Se exceptează de la prevederile de mai sus bunurile și serviciile acordate în mod gratuit în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

Același regim se aplică și agenților economici din rețeaua comercială pentru bunurile preluate din depozitele proprii.

Importul de bunuri și servicii

1.6. În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată intră bunurile și serviciile introduse în țară, direct sau prin intermediari autorizați, de orice persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute de Regulamentul vamal al României.

CAPITOLUL II

Persoane fizice sau juridice care exercită activități supuse taxei pe valoarea adăugată

2.1. Potrivit art. 2 din ordonanță, pentru ca operațiunile privind transferul proprietății bunurilor sau prestările de servicii efectuate cu plată, precum și cele asimilate acestora să intre în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, trebuie ca acestea să rezulte dintr-o activitate economică având drept scop obținerea de profit, desfășurată de persoane fizice sau juridice, cum sunt:

- a) regiile autonome;
- b) societățile comerciale;
- c) unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale;
- d) societățile agricole;
- e) unitățile cooperatiste;
- f) asociațiile și organizațiile cu scop lucrativ;
- g) persoanele juridice, precum și persoanele fizice, indiferent dacă au fost înregistrate sau nu ca agenți economici, pentru bunurile și serviciile introduse în țară potrivit Regulamentului vamal al României.

2.2. Intrările și ieșirile de produse agricole vegetale constituite în rezerve materiale naționale, administrate de Regia Autonomă „Romcereal“, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată. Produsele respective se supun taxei pe valoarea adăugată la livrarea de către Regia Autonomă „Romcereal“ către alți beneficiari.

Același regim se aplică și bunurilor constituite ca rezerve de mobilizare la toți agenții economici mandatați în acest scop și care sunt înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

2.3. Nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile realizate de persoanele care nu acționează de o manieră independentă, cum este cazul salariaților și altor persoane angajate printr-un contract de muncă sau orice alt raport juridic de subordonare prin care se stabilesc condițiile de muncă, modalitatea de salarizare sau responsabilitatea celui care angajează, cum sunt:

a) persoanele fizice care prestează munci salarizate sau remunerate de asociațiile de locatari;

b) voiajorii, reprezentanții agenților economici sau comis-voiajorii;

c) artiștii de spectacole;

d) manechinii;

e) jurnaliștii, corespondenții locali de presă.

De asemenea, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată indemnizațiile primite de persoanele care desfășoară activități în cadrul societăților comerciale și regiilor autonome, ca împuterniciți mandatați să reprezinte interesele capitalului de stat, ca membri în consiliile de administrație sau în comisiile de cenzori.

CAPITOLUL III

Operațiuni care nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată

3.1. Potrivit art. 3 din ordonanță, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

a) asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile având caracter social-filantropic;

b) organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică;

c) organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor;

d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive;

e) Camera de Comerț și Industrie a României, camerele de comerț și industrie teritoriale și Registrul comerțului.

3.2. Același regim se aplică și: vânzării către populație a imobilelor sau părților de imobile construite și date în folosință înainte de introducerea taxei pe valoarea adăugată; închirierii de imobile sau părți ale acestora în scop de locuință; închirierii de spații în scop de locuință în cămine, locuințe de serviciu sau în alte spații destinate locuinței, cu condiția respectării prevederilor legale privind determinarea tarifului de închiriere.

Sumele aferente lucrărilor executate și decontate de constructori până la data de 30 iunie 1993 pentru blocurile de locuințe aflate în diferite stadii de execuție nu se includ în baza de impozitare la vânzarea către populație a locuințelor terminate.

3.3. Nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile efectuate de unitățile care nu au calitatea de agent economic și al căror venit este destinat autofinanțării.

3.4. Intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile realizate de unitățile prevăzute la pct. 3.1. de mai sus care îndeplinesc condițiile unei activități economice, precum cele privind:

- activitatea comercială cu bunuri cumpărate sau realizate în unități proprii;
- activitatea hotelieră;
- alimentația publică;
- activitatea de turism;
- prestările de servicii.

Unitățile care realizează activități de natura celor de mai sus sunt obligate să organizeze distinct evidența gestiunilor și a contabilității acestora.

Unităților respective li se atribuie cod fiscal potrivit art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

Unitățile care realizează din activitățile de mai sus venituri de până la 50 milioane lei anual sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată potrivit art. 6 lit. A.i) 12 din ordonanță.

Unitățile care realizează din activitățile de mai sus venituri de peste 50 milioane lei anual, dar pentru care nu pot fi organizate distinct gestiunile și evidențele care să permită determinarea taxei pe valoarea adăugată deductibilă, aferentă activităților respective, nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

3.5. Unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale, autorizate să desfășoare activități cu caracter comercial, intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

3.6. Regiile autonome ale aeroporturilor de interes public național cu specific deosebit, Regia Autonomă „Administrația Națională a Drumurilor din România“, regiile autonome de interes local, având ca obiect construirea, întreținerea și modernizarea drumurilor și a podurilor de interes județean și comunal, intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată numai pentru prestațiile pentru terți, dacă acestea depășesc 50 milioane lei cifră de afaceri anuală și reprezintă mai mult de 10% din totalul prestațiilor efectuate.

Prestațiile efectuate cu finanțare de la bugetul de stat sau de la bugetele locale nu se supun taxei pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL IV Teritorialitatea

Conform art. 4 alineatul ultim din ordonanță, prestările de servicii sunt impozabile atunci când sunt utilizate în România, independent de locul unde este situat sediul sau domiciliul prestatorului.

În baza prevederilor de mai sus, se stabilesc criteriile în funcție de care se determină locul de impozitare pentru serviciile executate sau utilizate în România.

1. Locul unde sunt situate bunurile de natură imobiliară

4.1. Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată lucrările de construcții-montaj executate pentru realizarea, repararea și întreținerea bunurilor imobiliare existente în România, independent de locul unde este situat sediul prestatorului — în țară sau în străinătate.

Același regim se aplică și serviciilor de arhitectură, proiectare, de coordonare a lucrărilor de construcții, precum și

serviciilor prestate de alți agenți economici cu activitate în domeniul bunurilor imobiliare (studii, expertize, reparații și alte prestări de servicii ale agenților imobiliari).

2. Locul unde se prestează transportul de persoane și de mărfuri

4.2. Operațiunile rezultate din activitatea de transport de persoane și de mărfuri sunt supuse taxei pe valoarea adăugată corespunzător distanțelor parcurse în România. Cotele de impozitare sunt cele prevăzute prin lege.

3. Locul unde sunt utilizate serviciile

4.3. Taxa pe valoarea adăugată se plătește de către beneficiari concomitent cu plata furnizorului extern pentru următoarele servicii din import:

- a) închirierea de bunuri mobile corporale, inclusiv pe bază de contracte de leasing, introduse temporar pe teritoriul României cu îndeplinirea formalităților vamale;
- b) cesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare;
- c) serviciile de publicitate, consulting, asistență tehnică, studii, cercetări și expertize, cât și furnizarea de informații în domeniul prelucrării automate a datelor.

4. Locul unde serviciile sunt prestate efectiv

4.4. În această categorie se cuprind următoarele activități:

- a) culturale, artistice, sportive, științifice, educative, recreative, târguri și expoziții, inclusiv organizarea și serviciile accesorii acestor activități;

- b) prestările accesorii transportului, cum sunt: încărcarea-descărcarea mijloacelor de transport, manipularea, paza și depozitarea mărfurilor, reparațiile, alimentarea cu carburanți și lubrifianți, întreținerea și alte servicii aferente mijloacelor de transport;

- c) activitatea hotelieră, inclusiv în moteluri, vile, cabane, campinguri etc.

5. Locul unde este situat sediul prestatorului

4.5. Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, la locul unde este situat sediul prestatorului, serviciile necuprinse la pct. 1-4 de mai sus.

CAPITOLUL V Operațiuni scutite

Operațiunile scutite sunt reglementate prin art. 5 lit. c) și art. 6 din ordonanță și nu se admite extinderea lor prin analogie.

În aplicarea prevederilor art. 6 din ordonanță, se precizează:

Cu privire la livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țară

5.1. Se încadrează în scutirea prevăzută la art. 6 lit. A.a) din ordonanță operațiunile efectuate de unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare, inclusiv veterinarie și de asistență socială, indiferent de forma de organizare și de titlul dreptului de proprietate: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cabinete medicale, cămine de bătrâni și de pensionari, case de copii, salvări și altele autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială, inclusiv cele din stațiunile balneoclimaterice.

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată serviciile de cazare, masă și tratament prestate cumulativ de agenții economici autorizați, care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice, și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament.

Sunt scutite, de asemenea, serviciile funerare prestate de unitățile sanitare sau de alte unități special autorizate.

În cazul când unitățile de mai sus desfășoară și alte activități decât cele sanitare și de asistență socială, încadrarea acestora în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se efectuează în mod distinct, ținând seama de prevederile normelor legale.

Astfel, operațiunile economice efectuate în mod sistematic în vederea obținerii de profit, cum ar fi livrările de medicamente, de bunuri din gospodăriile anexe, prestările hoteliere, inclusiv pensiunile, activitățile de comerț se supun taxei pe valoarea adăugată, dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități o cifră de afaceri de peste 50 milioane lei anual.

5.2. Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. A.b) din ordonanță, operațiunile efectuate de unitățile de învățământ primar, gimnazial, liceal, superior, postuniversitar, școlile profesionale, complementare, de meserii sau postliceale; școlile de măștri; centrele de perfecționare a pregătirii profesionale, de reorientare și recalificare profesională; creșele și grădinițele, taberele de copii și de tineret; unitățile de ocrotire și de învățământ special.

Activitățile de mai sus sunt scutite, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate al unităților care le efectuează.

Nu se încadrează în prevederile de mai sus cursurile organizate, contra plată, de agenți economici în domenii cum ar fi:

- a) conducerea auto sau pilotarea navelor și aeronavelor;
- b) pregătirea în diverse discipline: sportive, artistice și de agrement.

Aceste activități, precum și altele desfășurate în mod sistematic, în scopul obținerii de profit, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități o cifră de afaceri de peste 50 milioane lei anual.

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată unitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică pentru programele naționale de cercetare-dezvoltare, inclusiv cercetarea fundamentală din domeniul tehnic, de prospecțiuni și lucrări geologice de cercetare pentru descoperiri de zăcăminte noi, finanțate din bugetul de stat.

În situația în care unitățile prevăzute la alineatul precedent realizează și alte operațiuni imposabile, depășind din acestea plafonul de 50 milioane lei cifră de afaceri anuală, sunt obligate să depună cererea de luare în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, iar organele fiscale vor proceda conform prevederilor pct. 11.2 din prezentele norme.

5.3. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.d) din ordonanță, operațiunile realizate de persoanele fizice autorizate în mod individual și supuse impozitului pe venit în baza Decretului nr. 153/1954 și Decretului-lege nr. 54/1990.

5.4. Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. A.f) din ordonanță, organizațiile de nevăzători și asociațiile persoanelor handicapate care desfășoară activități în scop social, precum și unitățile protejate, special organizate în baza Legii nr. 57/1992 privind încadrarea în muncă a persoanelor handicapate.

Unitățile economice aparținând organizațiilor de mai sus, care nu se încadrează în reglementările prevăzute la alineatul precedent, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, dacă realizează o cifră de afaceri de peste 50 milioane lei anual.

5.5. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.g) din ordonanță, vânzările de preparate culinare care fac parte din meniul propriu servit personalului care își desfășoară activitatea în unitățile ce participă la finanțarea cheltuielilor de regie ale cantinelor.

Același regim se aplică și cantinelor care nu sunt organizate pe lângă o unitate, însă numai pentru meniul propriu servit pe bază de abonament personalului unor unități cu care s-a încheiat contract în acest sens și la prețuri stabilite fără profit.

Vânzarea preparatelor culinare proprii către alte persoane decât cele de mai sus, precum și a altor produse achiziționate în vederea revânzării, care nu sunt cuprinse în meniul propriu, este supusă taxei pe valoarea adăugată, dacă aceste operațiuni depășesc plafonul de scutire de 50 milioane lei cifră de afaceri anuală.

Cantinele care realizează o cifră de afaceri anuală de peste 50 milioane lei din activitățile impozabile prevăzute la alineatul precedent vor fi luate în evidență ca plătitoare de taxă pe valoarea adăugată și vor prezenta deconturi distincte pentru întreaga activitate desfășurată de acestea.

5.6. Unitățile scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art. 6 lit. A.h) și i) 6 din ordonanță, care realizează și operațiuni imposabile, vor fi luate în evidență ca plătitoare de taxă pe valoarea adăugată, dacă din aceste operațiuni realizează o cifră de afaceri anuală mai mare de 50 milioane lei.

5.7. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.i) 3 din ordonanță, operațiunile de:

- a) tipărire a timbrelor;
- b) vânzare a timbrelor la valoarea declarată.

Nu sunt scutite vânzările de timbre filatelice pentru colecții la alte valori decât cele declarate.

5.8. Produsele și serviciile scutite de taxa pe valoarea adăugată potrivit art. 6 lit. A.i) 11 din ordonanță sunt cele prevăzute în lista-anexă la ordonanță, republicată și modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 22/1995.

La poziția „Pâine” se încadrează:

- pâinea albă, semialbă, neagră, simplă și cu adaosuri, inclusiv specialitățile de pâine cu specific local, indiferent de denumire, gramaj și producător;
- produsele de franzelărie, simple și cu adaosuri: chifle, cornuri, batoane, franzeluțe, bulci, produse tradiționale;
- covrigi simpli și cu adaosuri.

Agenții economici din rețeaua de alimentație publică și cei care practică adaosul comercial de alimentație publică determină taxa pe valoarea adăugată colectată pe baza prețului total aferent produselor culinare vândute, inclusiv pâinea, produsele de franzelărie și de panificație prevăzute mai sus.

CAPITOLUL VI

Operațiuni impozabile prin opțiune

6.1. Potrivit art. 7 din ordonanță, agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice, care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.f) și i) 12 din ordonanță, pot opta pentru plata acestei taxe pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia.

6.2. Aprobarea se dă de către Ministerul Finanțelor prin organele fiscale la care agenții economici sunt înregistrați ca plătitori de impozite și taxe, pe bază de cerere și justificare economică, prezentate de solicitant, numai în condițiile în care

inclusiunea operațiilor respective în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată nu influențează negativ alte activități specifice sau produse scutite de taxă, pentru protecția socială.

Cererile de opțiune pentru o parte a activității desfășurate de agenții economici care se încadrează în prevederile art. 6 lit. A.f) din ordonanță se aprobă de organele fiscale numai în condițiile organizării unui sector distinct din punct de vedere al evidenței contabile și al dreptului de deducere.

Aprobarea este irevocabilă până la 31 decembrie al celui de-al patrulea an următor anului în care s-a introdus plata taxei pe valoarea adăugată prin opțiune și se prelungește, de drept, pentru încă 5 ani, dacă în cursul perioadei inițiale agentul economic plătitor prin opțiune a beneficiat de rambursarea taxelor aferente bunurilor de natura mijloacelor fixe cumpărate.

CAPITOLUL VII

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

7.1. Potrivit prevederilor art. 10 alin. 1 și art. 12 din ordonanță, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată iau naștere, de regulă, în momentul efectuării livrării bunurilor mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare sau prestării serviciilor.

7.2. Prin art. 10 alineatul ultim și art. 11 din ordonanță se reglementează condițiile în care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată aferentă unor operațiuni specifice, condiții care determină și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă operațiilor respective.

7.3. Pentru bunurile din import aflate în regim de tranzit, antrepozit sau de introducere temporară în țară, potrivit Regulamentului vamal al României, faptul generator ia naștere la data când bunurile în cauză sunt scoase din regimul de mai sus și s-au întocmit formalitățile vamale corespunzătoare noii destinații.

7.4. Pentru bunurile exportate care s-au returnat, faptul generator intervine la data când bunurile respective au fost valorificate către beneficiarii interni.

7.5. Exigibilitatea este anticipată faptului generator atunci când:

a) factura este emisă înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

b) contravaloarea bunurilor sau a serviciilor se încasează înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

c) se încasează avansuri, cu excepția avansurilor acordate pentru:

— obținerea valutei necesare importurilor și plata taxelor datorate în vamă;

— realizarea producției destinate exportului;

— efectuarea de plăți în contul clientului;

— activitatea de intermediere în turism;

— livrări de bunuri și prestări de servicii scutite de taxa pe valoarea adăugată.

7.6. Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate între agenții economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu încasare la termen de peste 90 de zile, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată colectată la furnizor și deductibilă la beneficiar ia naștere la data scadenței plății stabilite conform clauzelor contractuale. Data scadenței plății se înscrie în mod obligatoriu în factură sau în alt document legal întocmit.

7.7. Pentru bunurile din import predate producătorilor în cadrul operațiilor legate, import-export, în vederea realizării produselor ce urmează a fi exportate, a căror contravaloare reprezintă plata importurilor, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată ia naștere atât la furnizor, cât și la beneficiar la data livrării produselor la export.

7.8. Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, care se efectuează continuu sau succesiv, precum și pentru cele la care se încasează, de regulă, avansuri, cu autorizarea organelor fiscale la care agenții economici sunt înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului, pe bază de factură sau de alt document legal aprobat.

7.9. Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate de agenții economici care au câștigat licitații pentru efectuarea obiectivelor finanțate din credite acordate de organismele financiare internaționale (B.I.R.D., B.E.R.D. etc.) statului român sau garantate de acesta ia naștere la data facturării situațiilor de lucrări.

7.10. Pentru lucrările de construcții pentru care se încasează avansuri și se fac decontări parțiale pe bază de situații de lucrări facturate, exigibilitatea ia naștere la data facturării situațiilor de lucrări.

7.11. Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze și pentru plata taxei pe valoarea adăugată la livrarea imobilelor, pentru lucrările și în condițiile următoare:

1. *Lucrări ce pot fi supuse plății taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrării:*

a) lucrările imobiliare cu caracter deosebit, executate în cadrul unui contract unic care prevede obligația antreprenorului de a asigura procurarea, instalarea sau încorporarea bunurilor mobile în lucrarea respectivă;

b) lucrările imobiliare, la care materialele și aparatele indispensabile pentru funcționarea instalațiilor sau încorporate în lucrare depășesc 50% din prețurile negociate între antreprenor și beneficiar.

2. *Condiții și modalități de opțiune*

Opțiunea se aprobă de organul fiscal la care agentul economic este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, pe baza unei declarații prin care antreprenorul se obligă să achite, la efectuarea livrărilor, taxa pe valoarea adăugată aferentă lucrărilor care se încadrează în prevederile pct. 1 de mai sus. Aprobarea opțiunii se comunică beneficiarilor în termen de 10 zile de la acordare.

După obținerea aprobării se interzice antreprenorilor facturarea taxei pe valoarea adăugată înainte de efectuarea livrării, iar beneficiarilor să deducă taxa înainte de recepționarea lucrării.

Nerespectarea condițiilor de mai sus atrage anularea opțiunii și obligația plății taxei pe valoarea adăugată, în condițiile prevăzute de art. 12 din ordonanță.

Antreprenorul poate renunța oricând la opțiunea primită. În această situație, are obligația achitării taxei pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate.

7.12. Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă sumelor constituite drept garanție pentru acoperirea eventualelor reclamații privind calitatea lucrărilor ia naștere la data încheierii procesului-verbal de recepție definitivă sau, după caz, la data încasării sumelor, dacă încasarea este anterioară acestuia.

CAPITOLUL VIII

Baza de impozitare

8.1. Ca regulă generală, baza de impozitare este constituită, pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, din toate sumele, valorile, bunurile sau serviciile primite sau care urmează a fi primite de furnizor sau de prestator în contrapartidă pentru livrările sau prestările efectuate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

8.2. În cazul plății în natură, valoarea tuturor bunurilor sau a serviciilor primite trebuie să asigure acoperirea integrală a contravalorii bunurilor livrate sau, după caz, a serviciilor prestate.

8.3. Baza de impozitare se determină integral la livrarea bunurilor sau la prestarea serviciilor sau, după caz, la întocmirea facturilor, chiar dacă în contract se prevede plata în rate sau la anumite termene, conform prevederilor pct. 7.6 din prezentele norme.

8.4. Agenții economici care realizează atât livrări de bunuri și prestări de servicii, cât și operațiuni de intermediere determină baza de impozitare corespunzător fiecărei categorii de operațiuni, potrivit prevederilor art. 13 din ordonanță.

8.5. Pentru vânzările de bunuri în regim de consignație, baza de impozitare se determină după cum urmează:

a) suma obținută din vânzarea bunurilor cumpărate de la agenții economici sau încredințate de către aceștia pentru a fi vândute. Pentru bunurile încredințate vândute, agenții economici respectivi sunt obligați să emită facturi conținând elementele prevăzute în art. 25 lit. B din ordonanță, cel mai târziu în ultima zi a lunii în care s-a efectuat vânzarea;

b) suma reprezentând comisionul aplicat asupra vânzărilor de bunuri aparținând persoanelor fizice neînregistrate ca agenți economici sau persoanelor juridice necuprinse în sfera de aplicare sau scutite de plata taxei pe valoarea adăugată.

8.6. Pentru activitatea de intermediere în turism baza de impozitare se determină la prestarea efectivă a serviciilor și se stabilește ca diferența dintre prețul total, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, plătit de client agenților de turism sau organizatorilor de circuite turistice și prețul, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, facturată de prestatorii serviciilor de transport, hoteliere, de restaurant și de către alți prestatori care execută material serviciile utilizate de client.

Din taxa calculată pe baza cotei de 15,254%, aplicată asupra bazei de impozitare, determinată potrivit prevederilor de mai sus, se scade taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate necesităților proprii de funcționare a agenției de turism sau a organizatorilor de circuite turistice.

Agentii economici care prestează serviciile de turism folosind mijloace proprii sau închiriate (mijloace de transport, hoteluri, restaurante etc.) determină baza de impozitare potrivit art. 13 lit. b) din ordonanță.

8.7. Operațiunile realizate de casele de amanet sunt supuse taxei pe valoarea adăugată astfel:

a) corespunzător comisionului încasat, când împrumutul este restituit la termen;

b) corespunzător valorii obținute din vânzarea bunurilor care devin proprietatea casei de amanet ca urmare a nerestituirii împrumutului;

c) corespunzător prețului de piață, pentru bunurile care devin proprietatea casei de amanet și sunt reținute de către aceasta.

8.8. Pentru tranzacțiile cu bunuri mobile și imobile în executarea creanțelor, baza de impozitare se determină în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor.

8.9. Echipamentul de lucru suportat parțial de salariați se supune taxei pe valoarea adăugată numai corespunzător valorii bunurilor care este suportată de salariați, iar exigibilitatea intervine la data prevăzută pentru plata ratelor.

8.10. Bunurile din import introduse în țară în regim de leasing, după 1 iulie 1993, se supun taxei pe valoarea adăugată la beneficiar, corespunzător sumelor și termenelor de plată prevăzute în contractele încheiate pentru perioada de leasing.

În cazul în care la expirarea perioadei de leasing bunurile trec în proprietatea beneficiarului, se datorează taxa pe valoarea adăugată pentru suma negociată de părți, în plus față de suma prevăzută în contractul de leasing.

Sumele rămase de plată, aferente bunurilor introduse în țară în regim de leasing, înainte de 1 iulie 1993, prevăzute în contracte cu scadențe după această dată, nu se supun taxei pe valoarea adăugată. La expirarea perioadei de leasing se aplică prevederile alin. 2 de mai sus.

8.11. În cazul în care anumite elemente accesorii ale prețului nu sunt determinate în mod precis în momentul defacerii mărfurilor sau prestării serviciilor, toate sumele percepute ulterior dau loc la impozitare din momentul facturării.

Reprezintă cheltuieli accesorii ale livrărilor de bunuri sau prestărilor de servicii comisioanele, cheltuielile de ambalare, de transport, de asigurare și altele de asemenea natură datorate de cumpărător, în măsura în care nu au fost cuprinse în prețurile negociate.

Conform art. 14 din ordonanță nu se cuprind în baza de impozitare:

8.12. Remizele și alte reduceri de preț acordate de către furnizor direct clientului, inclusiv cele acordate după facturarea bunurilor sau serviciilor; bunurile acordate de către furnizori clienților în vederea stimulării vânzărilor, în condițiile prevăzute în contractele încheiate.

Pentru a putea fi excluse din baza de impozitare, remizele și alte reduceri de preț trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să fie efective și în sume exacte în beneficiul clientului;

b) să nu constituie, în fapt, remunerarea unui serviciu sau o contrapartidă pentru o prestație oarecare;

c) să fie reflectate în facturi sau în alte documente legale, iar pentru cele acordate după facturare să se respecte prevederile art. 28 din ordonanță.

8.13. Penalizările pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale.

Excluderea din baza de impozitare se face numai dacă penalitățile sunt percepute peste prețurile și tarifele negociate.

Nu se exclud din baza de impozitare sumele încasate pentru acoperirea prejudiciilor provocate de distrugerea, deteriorarea, nerestituirea în termen a bunurilor închiriate sau altele similare, care, în fapt, reprezintă contravaloarea bunurilor livrate.

8.14. Dobânzile percepute pentru plățile cu întârziere, pentru împrumuturi acordate, pentru vânzări cu plata în rate sau la termene de peste 90 de zile.

8.15. Sumele achitate de furnizor sau de prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia. Exercițarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă

sumelor respective se face numai de către clientul în contul căruia s-au achitat sumele respective.

8.16. Ambalajele care circulă între furnizorii de marfă și clienți prin schimb, fără facturare.

8.17. Sumele încasate de la bugetul de stat de către agenții economici înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și care sunt destinate finanțării investițiilor, acoperirii diferențelor de preț și de tarif, finanțării stocurilor de produse cu destinație specială.

Conform art. 15 din ordonanță, baza de impozitare va fi redusă corespunzător în situațiile:

8.18. Refuzurilor totale sau parțiale rămase definitive;

8.19. Ambalajelor în care s-a expedit marfa, restituite și facturate de clienți.

8.20 Neîncasării totale sau parțiale a contravalorii bunurilor sau serviciilor de la clienți, declarați insolvabili prin hotărâri judecătorești definitive.

CAPITOLUL IX

Cotele de impozitare

9.1. În conformitate cu art. 17 din ordonanță, în România se aplică următoarele cote de impozitare:

- cota normală de 18%
- cota redusă de 9%
- cota zero.

1. Cota de 18%

9.2. Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. A din ordonanță, asupra operațiunilor privind:

A) Vânzările de bunuri mobile și imobile, efectuate de către agenții economici înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, către beneficiari cu sediul sau cu domiciliul în România, cu excepția bunurilor supuse cotei reduse de 9%, cotei zero și a celor scutite potrivit legii.

Aceeași cotă se aplică și vânzărilor de bunuri către persoanele fizice nerezidente în România.

B) Importul de bunuri mobile, precum și vânzarea acestora către beneficiari, în condițiile prevăzute la lit. A) de mai sus.

C) Prestările de servicii către beneficiarii prevăzuți la lit. A) de mai sus, și anume:

a) prestările aferente bunurilor de natură imobiliară situate în România;

b) transportul de persoane și de mărfuri când atât punctul de plecare, cât și cel de sosire se află pe teritoriul României;

c) transportul pe parcurs intern al mărfurilor importate, când acesta nu a fost inclus în valoarea în vamă;

d) serviciile prevăzute la cap. IV pct. 3, 4 și 5 din prezentele norme, cu excepția prestărilor accesorii transportului, legate direct de exportul mărfurilor sau de transportul internațional de persoane.

2. Cota redusă de 9%

9.3. Cota redusă de 9% se aplică de agenții economici producători, importatori și de cei care comercializează produsele supuse acestei cote conform art. 17 lit. B din ordonanță, cu excepția agenților economici din rețeaua de alimentație publică și a celor care practică adaosul comercial de alimentație publică.

3. Cota zero

Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. C din ordonanță, pentru:

9.4. Exportul de bunuri și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, efectuate de agenții economici cu sediul în România.

Se consideră export livrările de bunuri efectuate de agenții economici cu sediul în România către beneficiari cu sediul în străinătate și care sunt transportate în afara teritoriului țării, cu îndeplinirea formalităților vamale pentru export.

Cota zero se aplică și prestărilor de servicii legate direct de exportul bunurilor, cum sunt:

a) serviciile prestate de comisionari sau de alți intermediari care intervin în operațiunile de export;

b) serviciile prestate de agenții economici autorizați pentru certificarea calității produselor livrate la export, pentru eliberarea certificatelor de origine și a altor avize solicitate de exportator;

c) transportul mărfurilor exportate la destinație în străinătate;

d) prestările accesorii la transportul bunurilor exportate: încărcări-descărcări ale mijloacelor de transport, manipulări ale mărfurilor;

e) închirierea mijloacelor de transport, inclusiv a celor dotate cu materiale necesare pentru protecția mărfurilor exportate;

f) paza și depozitarea mărfurilor exportate;

g) operațiunile de prezentare și ambalare a produselor destinate exportului;

h) livrările de bunuri destinate aprovizionării navelor și aeronavelor care prestează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri.

9.5. Prestatorii de servicii beneficiază de cota zero numai în condițiile în care prestarea se efectuează pe bază de documente prezentate de beneficiari din care să rezulte că operațiunile în cauză sunt direct legate de exportul de bunuri.

În cazul în care nu se îndeplinește condiția de mai sus, prestatorul facturează serviciile aplicând cota de 18%, urmând ca exportatorul să aplice prevederile art. 5 lit. b) din ordonanță.

9.6. Justificarea realității exportului de bunuri și a prestărilor de servicii legate direct de exportul bunurilor se face cu:

a) pentru exportul de bunuri:

— factură externă;

— declarația vamală de export, vizată de organele vamale;

— documentele de transport internațional și, după caz, polița de asigurare și/sau reasigurare, precum și alte documente specifice care să certifice realitatea exportului, stabilite de Ministerul Finanțelor;

b) pentru prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor:

— copia de pe declarația vamală de export, vizată de organele vamale, sau, după caz, documentele de transport internațional, polița de asigurare și/sau reasigurare, precum și alte documente specifice prestărilor efectuate în porturi, aeroporturi, gări și autogări.

9.7. Prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, contractate cu beneficiarii din străinătate.

Se consideră export prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, în favoarea beneficiarilor cu sediul în străinătate și care sunt folosite în afara României, referitoare la:

- a) închiriere de bunuri mobile corporale;
- b) cesiuni și concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare;
- c) servicii de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize, furnizarea de date și informații;
- d) serviciile de arhitectură, proiectare, studii, expertize și alte prestări ale agenților imobiliari, pentru bunurile imobiliare situate în străinătate;
- e) reparațiile, transformările, întreținerea și alte prestări, efectuate la navele de comerț maritim sau pe fluvii internaționale, precum și la aeronave.

Justificarea realității exportului se face cu:

- contractele încheiate cu partenerii externi, sau, după caz, comanda acestora;
- factură externă;
- dovada încasării facturii externe sau, după caz, introducerii în bancă a declarației de încasare valutară.

Sunt, de asemenea, supuse cotei zero:

9.8. Prestările de servicii efectuate în porturi și aeroporturi, aferente navelor de comerț maritim și pe fluvii internaționale, precum și aeronavelor aparținând companiilor de transport străine;

9.9. Transportul de marfă și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave românești, comandate de beneficiari cu sediul în străinătate;

9.10. Reparațiile la mijloace de transport feroviar și rutier, mașini și utilaje tehnologice, contractate cu beneficiari din străinătate;

9.11. Transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de agenții economici autorizați cu sediul în România, cu excepția celui pentru agenți economici, care intermediază activitatea de turism internațional, care determină baza de impozitare conform prevederilor pct. 8.6 din prezentele norme.

Cota zero se aplică și prestărilor de servicii legate direct de transportul internațional de persoane.

Cota zero pentru transportul internațional auto de persoane se aplică numai dacă este efectuat cu mijloace de transport rutiere, pe rute stabilite cu grafic de circulație aprobat și dacă durata acestuia pe parcurs extern depășește 24 de ore. Durata transportului pe parcursul extern se dovedește cu documente oficiale din care să rezulte data de ieșire/întrare în țară, precum și cu cele emise de prestatorii serviciilor de cazare, masă etc. din străinătate.

Justificarea realității transportului internațional de persoane se face cu:

- documentul de transport internațional;
- licența de transport aprobată de organele competente;
- graficele de transport rutier aprobate;

9.12. Trecerea mijloacelor de transport, de mărfuri și de călători cu mijloace de transport fluvial specializate între România și statele vecine;

9.13. Bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale, acreditate în România, precum și a personalului acestora, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor pe bază de reciprocitate;

9.14. Bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

9.15. Bunurile și serviciile destinate realizării unor obiective pe teritoriul României cu finanțare directă asigurată din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor.

9.16. Materialele, accesoriile și alte bunuri care sunt introduse din teritoriul vamal al României în zonele libere cu îndeplinirea formalităților de export; redevențele și chirii aferente terenurilor și construcțiilor din zonele libere.

Cotele de 18% și 9%, recalculate

9.17. Cotele prevăzute de art. 17 din ordonanță se aplică asupra bazei de impozitare, determinată potrivit art. 13 din ordonanță, în care nu este cuprinsă taxa pe valoarea adăugată.

Pentru bunurile comercializate prin comerțul cu amănuntul (magazine comerciale, consignații, unități de alimentație publică sau alte unități care au relații directe cu populația), precum și pentru unele prestări de servicii (transport, poștă, telefon, telegraf etc.), prețurile sau tarifele practicate cuprind și taxa pe valoarea adăugată.

În aceste condiții, taxa pe valoarea adăugată se determină prin aplicarea unei cote recalculate asupra sumei obținute din vânzarea bunurilor și din prestarea serviciilor respective, astfel:

- $(18 : 118) \times 100 = 15,254$ pentru operațiunile supuse cotei de 18%;
- $(9 : 109) \times 100 = 8,257$ pentru operațiunile supuse cotei de 9%.

Același regim se aplică și pentru determinarea taxei pe valoarea adăugată aferentă bunurilor vândute pe bază de licitație, pe bază de evaluare sau expertiză, precum și pentru alte situații în care în documentele legale nu se specifică în mod expres cuantumul taxei pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL X

Regimul deducerilor

10.1. Potrivit art. 18 din ordonanță, plătitorii de taxă pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării de:

- a) operațiuni supuse taxei pe valoarea adăugată conform art. 17 din ordonanță;
- b) bunuri și servicii scutite de taxa pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;
- c) acțiuni de sponsorizare, protocol, reclamă și publicitate, precum și pentru alte acțiuni prevăzute de lege, cu respectarea plafoanelor și destinațiilor prevăzute în legi.

10.2. Bunurile și serviciile achiziționate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la pct. 10.1 cuprind materiile prime și materialele, combustibilul și energia, piesele de schimb, obiectele de inventar și de natura mijloacelor fixe, mărfurile, precum și alte bunuri și servicii ce urmează a se reflecta în cheltuielile de producție, de investiții sau, după caz, de circulație.

10.3. Nu poate fi dedusă, potrivit legii, taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor referitoare la:

a) bunuri și servicii destinate realizării de operațiuni scutite pentru care legea nu prevede exercitarea dreptului de deducere;

b) bunuri și servicii achiziționate de furnizor sau de prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia potrivit pct. 8.15 din prezentele norme;

c) servicii de transport, hoteliere, de restaurant și altele, efectuate pentru agenții economici care desfășoară activități de intermediere în turism;

d) alte cheltuieli care nu au legătură directă și exclusivă cu activitatea agentului economic, cum ar fi cele pentru: distracție, divertisment, achiziționarea și întreținerea autoturismelor folosite pentru activități ce nu au drept scop obținerea de profit;

e) bunuri și servicii aprovizionate pe bază de documente, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 25 lit. B din ordonanță;

f) bunuri pierdute pe timpul transportului, bunuri lipsă sau depreciate calitativ constatate pe bază de inventariere peste normele legale, neimputabile.

10.4. Exercițarea dreptului de deducere nu se face pentru fiecare operațiune în parte, ci pentru ansamblul operațiilor realizate în cursul unei luni.

10.5. În situația în care un agent economic realizează atât operațiuni cu drept de deducere, cât și operațiuni fără drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă aprovizionărilor, dreptul de deducere se determină potrivit art. 20 din ordonanță, în raport cu participarea bunurilor și a serviciilor achiziționate la realizarea operațiilor cu drept de deducere.

Operațiunile realizate de cantine, creșe, grădinițe și cluburi sportive nu se includ în decontul întocmit de unitatea pe lângă care sunt organizate.

Gradul de participare a bunurilor și a serviciilor la realizarea operațiilor cu drept de deducere se determină ca raport între suma reprezentând contravaloarea bunurilor livrate și a serviciilor prestate cu drept de deducere și totalul operațiilor realizate. La cererea justificată a agenților economici, Ministerul Finanțelor poate aproba criterii specifice pentru exercitarea dreptului de deducere.

10.6. Pentru exercitarea dreptului de deducere, agenții economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați:

A. Să justifice prin documente legal întocmite cuantumul taxei.

Documentele legale sunt:

a) facturile sau, după caz, chitanța fiscală pentru bunurile și serviciile cumpărate de la furnizorii din țară;

b) declarația vamală de import sau actul constatator al organelor vamale; pentru importurile efectuate prin comisionari, taxa pe valoarea adăugată înscrisă în declarația vamală de import sau actul constatator se deduce numai de către unitatea beneficiară pe baza documentelor respective transmise în copie certificată de comisionari;

c) documentul care confirmă achitarea taxei pe valoarea adăugată de către agentul economic, pentru operațiunile prevăzute la art. 8 din ordonanță;

d) documentele specifice privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată aprobate conform Hotărârii Guvernului nr. 768/1992.

Documentele aferente intrărilor de bunuri și servicii care nu sunt legate direct și exclusiv de activitatea agentului economic, precum și cele destinate folosirii în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit nu vor fi înscrise în jurnalul pentru cumpărări, iar taxa pe valoarea adăugată aferentă nu este deductibilă.

În condițiile în care, pentru destinațiile de mai sus, au fost utilizate bunuri aprovizionate inițial pentru nevoile agentului economic, se aplică prevederile pct. 1.5. din prezentele norme.

B. Să justifice că bunurile în cauză sunt destinate pentru desfășurarea activității agentului economic și sunt proprietatea acestuia.

10.7. Modalitățile de exercitare a dreptului de deducere sunt:

a) prin reținerea, din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii, a taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor;

b) prin rambursarea de către organul fiscal a sumei reprezentând diferența dintre taxa aferentă intrărilor și taxa aferentă ieșirilor.

10.8. Termenele de regularizare cu bugetul de stat a diferențelor de taxă sunt următoarele:

A. Taxa datorată bugetului de stat, stabilită pe bază de deconturi ale plătitorilor, se achită până la data de 25 a lunii următoare;

B. Diferența rezultată potrivit art. 21 lit. b) din ordonanță se rambursează în termen de maximum 30 de zile de la data depunerii decontului, a cererii de rambursare și a documentației justificative, la organul fiscal competent, pentru:

a) operațiunile de export;

b) societățile agricole constituite în baza Legii nr. 31/1990 și a Legii nr. 36/1991, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate, precum și societățile comerciale care au ca obiect de activitate atât contractarea și achiziționarea de produse agricole vegetale, de animale și păsări vii, cât și industrializarea și comercializarea produselor rezultate;

c) unitățile care prelucrează sezonier produse agricole vegetale;

d) unitățile autorizate să efectueze operațiuni de contractare, achiziție și depozitare a produselor agricole vegetale;

e) unitățile pentru care prin lege s-a prevăzut exercitarea dreptului de deducere aferent bunurilor și serviciilor destinate realizării produselor prevăzute la pozițiile 1-5 din lista-anexă la ordonanță;

f) redacțiile ziarelor pentru taxa pe valoarea adăugată aferentă hârtiei de ziar;

g) unitățile productive noi până la punerea în funcțiune, precum și pentru bunurile de natura mijloacelor fixe destinate re tehnologizării secțiilor de producție;

h) diferențele de primit rezultate din actele constatatoare întocmite de organele vamale.

C. Diferența rezultată potrivit art. 21 lit. b) din ordonanță la alți plătitori de taxă pe valoarea adăugată decât cei prevăzuți la lit. B de mai sus se compensează cu taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat în lunile următoare. În situația în care din deconturile întocmite pe o perioadă de trei luni consecutiv sumele datorate bugetului de stat nu acoperă integral taxa deductibilă, diferența se rambursează de organul fiscal competent în termen de 30 de zile de la data depunerii decontului aferent lunii a treia și a cererii de rambursare.

D. Organele fiscale pot compensa sumele cuvenite a fi rambursate potrivit prevederilor de la lit. B și C de mai sus cu taxa pe valoarea adăugată datorată și neplătită din deconturile lunilor anterioare. Majorările de întârziere se calculează începând cu prima zi lucrătoare după expirarea termenului legal de plată și până la data depunerii decontului din care rezultă sumele cuvenite a fi rambursate.

10.9. Sumele sub 1.000.000 lei nu se rambursează, urmând a fi regularizate prin reportare în perioadele următoare.

10.10. După întocmirea documentației și prezentarea cererii de rambursare la organul fiscal competent, suma respectivă nu mai poate fi inclusă în decont și reținută din taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor facturate în perioada următoare celei pentru care s-a solicitat regularizarea.

10.11. În baza art. 24 din ordonanță se stabilesc următoarele cazuri în care organele Ministerului Finanțelor pot cere agenților economici garanții personale sau solidare, dacă rambursarea se face înainte de verificarea documentației:

a) când suma de rambursat depășește 100 milioane lei, ca urmare a livrării produselor la export;

b) când din documentația prezentată rezultă că s-a ajuns în situația de a solicita rambursarea diferenței de taxă pe valoarea adăugată, ca urmare a unor aprovizionări excesive sau de calitate necorespunzătoare sau nelivrării produselor sau serviciilor prestate;

c) când din verificările anterioare au rezultat abateri de la prevederile legii cu privire la obligațiile plătitorilor.

Garanțiile vor fi constituite de către agenții economici din bunuri și alte valori, până la nivelul sumelor solicitate a fi rambursate sau prin depunerea unei scrisori de garanție prin care o unitate bancară, cu sediul în România, se angajează să plătească organelor fiscale eventuale sume incorect rambursate.

Organele fiscale sunt obligate să verifice corecta determinare a sumelor rambursate și să regularizeze eventualele diferențe.

CAPITOLUL XI Obligațiile plătitorilor

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale

11.1. Agenții economici nou-înființați vor fi luați în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, pe baza declarației depuse conform Hotărârii Guvernului nr. 224/1993, în vederea atribuirii codului fiscal. Organele fiscale vor remite agenților economici care au declarat o cifră de afaceri de peste 50 milioane lei pe 12 luni, în termen de 15 zile de la data primirii declarației, înștiințarea de luare în evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată cu aceeași dată cu care s-a acordat codul fiscal.

11.2. Agenții economici care în cursul anului au depășit plafonul de scutire prevăzut la art. 6 lit. A.i) 12 din ordonanță sunt obligați să solicite luarea în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

Cererea se depune la organul fiscal care a atribuit codul fiscal, până la data de 15 a lunii următoare celei în care plafonul a fost depășit, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor.

În cazul în care cererea de luare în evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată se prezintă în luna în care s-a depășit plafonul de scutire, luarea în evidență se va face începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care organele fiscale au primit cererea.

11.3. Pentru agenții economici care, potrivit legii, îndeplinesc condițiile de plătitori de taxă pe valoarea adăugată, nu au depus cerere de luare în evidență și nu au îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 25 lit. B, C și D din ordonanță, organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor stabili taxa datorată bugetului de stat prin diferența dintre taxa pe valoarea adăugată deductibilă, determinată potrivit legii, pe baza documentelor legale primite de la furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii și taxa colectată aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate sau, după caz, prin estimare;

b) vor calcula majorările legale pentru întârzierea plății, vor aplica amenzile contravenționale prevăzute de lege și vor lua măsuri pentru intrarea în legalitate.

11.4. Pentru agenții economici care, deși nu au depus cererea de luare în evidență ca plătitori, au respectat celelalte obligații prevăzute de art. 25 din ordonanță, organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor accepta deconturile prezentate și pe baza acestora îi vor lua în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată;

b) vor aplica amenzile contravenționale prevăzute de lege.

11.5. Agenții economici care realizează exclusiv operațiuni scutite, fără drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă aprovizionărilor, nu vor fi înregistrați sau, după caz, vor fi scoși din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

11.6. La încetarea activității, agenții economici sunt obligați să solicite, în termen de 15 zile de la data actului legal în care consemnează situația respectivă, scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, concomitent cu depunerea declarației prevăzute la art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

B. Cu privire la întocmirea documentelor de vânzare

11.7. Agenții economici care realizează operațiuni impozabile sunt obligați să consemneze livrările de bunuri și prestările de servicii în facturi sau în documente specifice aprobate în condițiile prevăzute la art. 26 din ordonanță și în Hotărârea Guvernului nr. 768/1992.

Pentru bunurile livrate cu aviz de însoțire, furnizorii sunt obligați ca în termen de trei zile lucrătoare de la data livrării să emită facturi și să le transmită clienților.

Pentru livrări de bunuri care se efectuează continuu, precum și pentru prestări de servicii facturarea se poate face în luna următoare celei în care livrarea sau prestarea s-a efectuat, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor.

11.8. Pentru avansuri, furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii sunt obligați să emită facturi. Se exceptează agenții economici care beneficiază de prevederile cap. VII pct. 7.5 lit. c) din prezentele norme.

C. Cu privire la evidența operațiunilor

11.9. Să întocmească și să depună lunar la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare, decontul de taxă pe valoarea adăugată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor. Ministerul Finanțelor poate stabili și alte termene de depunere a decontului în funcție de volumul taxei pe

valoarea adăugată de plată și de alte situații specifice ale plătitorilor. Formularul se procură de la organul fiscal, se completează cu toate datele solicitate, se semnează de persoanele autorizate și i se aplică ștampila care angajează agentul economic.

Agentii economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați să depună deconturi la termenele stabilite, conform alineatului precedent, indiferent dacă au realizat sau nu operațiuni ori dacă suma de plată sau de rambursat este zero.

11.10. Să atribuie subunităților înregistrate în baza art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993 calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată numai dacă subunitățile respective au asigurate condiții pentru respectarea art. 25 din ordonanță și numai în condițiile obținerii avizului organului fiscal la care unitatea centrală este înregistrată ca plătitoare de taxă pe valoarea adăugată.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată

11.11. Să achite taxa datorată, potrivit decontului întocmit, până la data de 25 a lunii următoare sau, după caz, până la termenul stabilit conform punctului 11.9 din prezentele norme, prin virament, cec sau numerar, la organul fiscal la care s-a înregistrat ca plătitor sau la banca comercială, după caz.

11.12. În cazul locațiilor de gestiune, taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri și prestațiilor de servicii se plătește de locatar, dacă acesta are calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată.

În cazul în care locatarul este o persoană fizică sau juridică neînregistrată ca plătitor, taxa pe valoarea adăugată se plătește de către locator.

Sumele încasate de locator reprezentând contravaloarea locației de gestiune nu se supun taxei pe valoarea adăugată.

11.13. Pentru operațiunile realizate pe bază de contracte de asociere, drepturile și obligațiile prevăzute de reglementările legale privind taxa pe valoarea adăugată revin agentului economic care conduce evidența contabilă, potrivit legii.

Repartizarea profitului între asociați nu se supune taxei pe valoarea adăugată.

11.14. Pentru bunurile din import taxa pe valoarea adăugată se determină de către importator, inclusiv pentru bunurile exceptate de taxa vamală, și se înscrie în declarația vamală de import care se prezintă organului vamal.

11.15. Importatorul sau, după caz, reprezentantul acestuia care întocmește declarația vamală de import este obligat să achite taxa pe valoarea adăugată la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale.

11.16. Ministerul Finanțelor poate aproba ca taxa pe valoarea adăugată aferentă importurilor de mașini și utilaje tehnologice destinate investițiilor productive, precum și materiilor prime și materialelor destinate producției să fie inclusă în decontul lunar și supusă aceluiași reglementări ca și taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate.

Aprobarea se dă anual, la cererea importatorilor, în condițiile stabilite prin normele metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor.

11.17. Pentru mărfurile din import aflate sub regim vamal, care suspendă temporar încasarea taxelor vamale, importatorul sau reprezentantul acestuia este obligat să garanteze și plata taxei pe valoarea adăugată. Ministerul Finanțelor

poate acorda scutiri de la garantarea plății taxei pe valoarea adăugată datorate, conform regimului în vigoare pentru plata taxei vamale.

11.18. Pentru materiile prime, materialele și accesoriile trimise de clienții externi în vederea executării de comenzi de export pentru aceiași clienți, nu se va calcula taxa pe valoarea adăugată și nu se va solicita garanție pentru aceasta.

La constatarea schimbării destinației bunurilor respective, organele vamale vor sesiza organele fiscale teritoriale competente pentru a lua măsuri potrivit prevederilor legale în vigoare.

11.19. Să achite taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat concomitent cu declarația înaintată organului fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, în termenul reglementat prin art. 25 lit. A.b) din ordonanță.

CAPITOLUL XII

Dispoziții finale

12.1. Formularele tipizate comune și specifice în legătură cu aplicarea taxei pe valoarea adăugată sunt cele aprobate conform Hotărârii Guvernului nr. 768/1992.

12.2. Corectarea erorilor de înregistrare în evidență se va face conform prevederilor Regulamentului de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991. Corectarea taxei pe valoarea adăugată cuprinsă în facturi se face astfel:

a) în cazul în care documentul nu a plecat de la agentul economic, acesta se anulează și se emite un nou document;

b) în cazul în care documentul a fost transmis beneficiarului, corectarea erorilor se efectuează prin emiterea unei noi facturi cu semnul minus sau în roșu și concomitent se emite o nouă factură corectă. Factura de corectare va fi atașată la factura corectă întocmită și vor fi înregistrate în jur-nale și reflectate în deconturile întocmite de furnizor și beneficiar pentru luna în care a avut loc corectarea.

12.3. Sumele rămase de încasat la data aplicării Ordonanței Guvernului nr. 3/1992, pentru livrări de bunuri și prestări de servicii cu plata în rate, nu se supun taxei pe valoarea adăugată la termenele scadente după intrarea în vigoare a ordonanței.

12.4. Avansurile încasate de furnizori și prestatori până la data introducerii taxei pe valoarea adăugată se impozitează potrivit reglementărilor în vigoare existente la data efectuării operațiunilor respective, urmând ca la facturarea bunurilor livrate și a serviciilor prestate baza de impozitare să se diminueze corespunzător.

12.5. Taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor existente în stoc, în producția în curs de fabricație și semifabricate, la 31 decembrie 1994, destinate realizării produselor al căror regim de taxă pe valoarea adăugată se modifică de la scutire la impozitare cu cota de 9%, se deduce potrivit prevederilor art. 18 din ordonanță.

Același regim se aplică începând cu data de 1 ianuarie 1995 și pentru taxa pe valoarea adăugată aferentă materiilor prime și materialelor, produselor finite, producției în curs de fabricație și mărfurilor existente în stoc la începutul lunii în care agenții economici au fost luați în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă obiectivelor de investiții care au fost puse în funcțiune în anul 1994, precum și obiectivelor a căror execuție continuă și după 31 decembrie 1994, se recalculează corespunzător noului regim de impozitare aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994, iar

diferențele se regularizează prin decontul întocmit pentru luna ianuarie 1995 sau, după caz, la punerea în funcțiune a obiectivelor.

12.6. În situațiile prevăzute la art. 32 alineatul ultim din Ordonanța, organele fiscale sunt autorizate să procedeze la

stabilirea taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat prin estimare. Estimarea se face ținându-se seama de volumul activității din perioada precedentă și prin comparație cu taxa pe valoarea adăugată datorată de alți agenți economici cu profil similar.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind condițiile pentru acordarea compensațiilor care nu se supun impozitului pe salarii, acordate salariaților disponibilizați cu ocazia restructurării agenților economici cu capital majoritar privat

În baza prevederilor art. I pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 17/1995 pentru modificarea și completarea Legii nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată,

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — (1) Agenții economici cu capital majoritar privat, cu ocazia restructurării, pot acorda salariaților disponibilizați o compensație de până la 6 salarii de bază nete care nu se supun impozitului pe salarii, în următoarele condiții:

a) salariatul a realizat o vechime în muncă în aceeași unitate de minimum 12 luni în baza unui contract de muncă încheiat pe perioadă nedeterminată;

b) vechimea minimă prevăzută la lit. a) a fost realizată în ultimele 12 luni înainte de disponibilizare.

Această condiție se consideră a fi îndeplinită și în cazul în care vechimea de 12 luni este realizată prin însumarea perioadelor lucrate în aceeași unitate, înainte și după unele întreruperi în activitate, determinate de cauze independente de voința salariatului, cum sunt: satisfacerea serviciului militar obligatoriu, concediul pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de un an, trecerea în șomaj;

c) salariatul nu se află în situația de a fi trecut la pensie pentru limită de vârstă, potrivit legii.

(2) Salariul de bază net în funcție de care se determină compensația pentru personalul salarizat în regie sau potrivit altor forme de salarizare este cel corespunzător salariului de bază brut din luna anterioară disponibilizării, calculat pentru un program de 170 de ore în medie pe lună, înscris în carnetul de muncă, potrivit încadrării, din care s-a scăzut impozitul aferent salariului respectiv.

(3) La desfacerea contractului individual de muncă, persoanelor disponibilizate cu ocazia restructurării li se va menționa în carnetul de muncă dacă au beneficiat de compensația prevăzută la alin. (1) din prezenta hotărâre.

(4) Persoanele disponibilizate cu ocazia restructurării pot beneficia de compensația stabilită în condițiile prezentei hotărâri o singură dată.

Art. 2. — Compensațiile acordate în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, înregistrate pe costurile agenților economici cu capital majoritar privat, sunt deductibile la calculul impozitului pe profit.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:

Ministru de stat,
ministrul muncii și protecției sociale,
Dan Mircea Popescu
Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 19 octombrie 1995.
Nr. 838.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind alocarea unor fonduri din bugetul de stat pe anul 1995 pentru organizarea manifestărilor prilejuite de sărbătorirea a 600 de ani de la atestarea municipiului Giurgiu

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea sumelor defalcate din impozitul pe salarii pentru județul Giurgiu cu suma de 50 milioane lei, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului prevăzut în bugetul de stat pe anul 1995, pentru

acoperirea cheltuielilor legate de sărbătorirea a 600 de ani de la atestarea municipiului Giurgiu.

Art. 2. — Acțiunile și lucrările ce se vor realiza pentru această sărbătorire se stabilesc și se aprobă de către

Consiliul Local al Municipiului Giurgiu și se efectuează cu respectarea prevederilor Legii nr. 10/1991 privind finanțele publice și a celorlalte dispoziții legale.

Art. 3. — Ministerul Finanțelor este autorizat să introducă modificările corespunzătoare prevederilor art. 1 în structura și în volumul bugetului de stat pe anul 1995.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
Secretar de stat, șeful Departamentului pentru
Administrație Publică Locală,
Octav Cozmâncă
Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 23 octombrie 1995.
Nr. 856.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4 — Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 614.17.39.